

QUO VADIS, DOMINE?

(JAN 21,15- 23)

I. Zájem o bližní, ano či nikoli?

„Pane, co bude s ním?“ Už vás někdy v souvislosti s někým napadla podobná otázka? Co myslíte? Je v pořádku zajímat se o druhé? Možná si teď v duchu říkáte: „Jak se nás na něco podobného vůbec můžeš ptát? Není přece nic ušlechtilějšího, než opravdový zájem o bližní!“ Všichni přece známe výrok apoštola Pavla: „Jedni druhých břemena neste a tak plňte zákon Kristův.“ (Gal 6,2)

O to překvapivěji v našem dnešním textu vyznívá Ježíšova reakce na Petrův zájem o učedníka Jana. Na otázku „Co bude s ním?“ mu tady v podstatě odpovídá slovy: „Co je ti do toho?“ Podivné. Petr projeví zájem o bližního a Ježíš jej jednoduše utře konstatováním: „To není tvoje věc.“ Proč vlastně? Pojďme dnes společně hledat řešení tohoto problému.

Vezmeme-li v potaz kontext otázky „Co bude s ním?“, zjistíme že zazněla ve chvíli, kdy se Petr od Ježíše dozvěděl, jaký bude jeho životní osud: „Amen, amen pravím tobě: „Když jsi byl mladší, sám ses přepásával, a chodil jsi, kam jsi chtěl; ale až zestárneš, vztáhneš ruce a jiný tě přepáše a povede kam nechceš.“

Taková slova mohou na první poslech vyznít jako stručná a výstižná definice stárnutí. Tak tomu však není. Ježíš zde Petrovi nechce dělat přednášku o úskalích pokročilého věku. Všimněte si, že nás evangelista upozorňuje na to, že mu tato slova řekl, aby tím naznačil, jakou smrtí oslaví Boha.

Prostě: „Milý Petře, jestli mne máš doopravdy rád, pak pas mé ovce a mé beránky. A pokud bys byl v pokušení myslet si, že ti to přinese nějaké výhody, pak věz, že nikoli. Ve tvém životě nastane okamžik, kdy vztáhneš ruce, budeš spoután a přiveden na popraviště, kde zemřeš.“

Křesťanství a pastýřství prostě není o výhodách, moci a slávě, ale o službě a sebeoběti. Dobrý pastýř přece neváhá obětovat svůj život pro blaho svých ovcí (Jan 10,11) i pro Boží slávu. Ano, slyšeli jste dobře. Bůh může být oslaven i smrtí svých následovníků. Biblické i české dějiny jsou plné podobných příkladů.

II. Svědectví násilné smrti knížete Václava

V úterý 28. října oslaví náš národ 1081. výročí smrti knížete Václava. Ne náhodou si tento člověk vysloužil titul patrona české země. Jeho mravnost, skutky milosrdenství a horlivost pro Boží čest a slávu už více než tisíc let inspirují obyvatele české země k podobnému jednání, a to v dobách pro náš národ dobrých i zlých. Je přitom celkem jedno, kolik z Václavova příběhu je legendou a kolik skutečností. „Na každém šprochu pravdy trochu.“ Otázkou však zůstává, zda by náš patron, stejně jako řada jiných podobných hrdinů, neupadl v zapomenutí, kdyby nezemřel náhlou a násilnou smrtí...

III. Zájem ano, užíráni se závistí ne!

Ale vraťme se k našemu textu. Petr se z úst Ježíšových dozvídá, že zemře násilnou smrtí a právě v této jistě vyhocené situaci se ptá: „Pane a co bude s těmi ostatními? Co bude například s ním, s tím tvým miláčkem, který při našem společném stolování vždy zvláštní, protekční místo po tvém boku? Bude trpět i on? Je mučednictví standard následování, nebo jde o odplatu za to, že jsem tě tenkrát třikrát, opakovaně zapřel...?“ „Pane, co bude s ním?“ Jakoby tady Petr svou otázkou chtěl hledat útěchu v neštěstí druhých...

Už chápete, proč na jeho otázku Ježíš reaguje slovy: „Co je ti do toho?“ Petrovi tím v podstatě říká: „Přestaň se už srovnávat s ostatními. Copak si myslíš, že oslavovat Boha smrtí je těž-

ší, než jej oslavovat životem? Takovým srovnáním se zbytečně užíráš a ještě více si tím přitěžuješ. Koho Pán Bůh miluje, toho křížem navštěvuje a je jen na něm, komu jaký kříž přidělí. To není tvá věc. Ty mi důvěřuj, ty mě následuj!“

IV. Zájem ano, užírání se obavou ne!

Mohli byste namítnout, že Petrova otázka nemusela být zas až tak zle míněná. Co když mu na Janovi doopravdy záleželo? Těžko říct. Do srdce člověka vidí jedině Bůh. Ježíš se v našem textu analýzou pohnutek Petrovy otázky nezabývá. Prostě: „Milý Petře, ať už to s Janem myslíš dobře či nedobře, není tvoje věc vědět, jak to s ním dopadne. Ty mne následuj!“

Jako adventisté se ve svých úvahách často zabýváme otázkami týkajícími se budoucnosti. Tváří v tvář událostem posledních dnů tyto otázky znovu nabývají na intenzitě. Zajímá nás, co bude v souvislosti s rozmáhající se celosvětovou krizí s touto planetou, s naším národem, s naší církví, s našimi milými? Podobné úvahy nás často doslova šírají.

Ježíš nás problém vnímá a nepodceňuje, jen připomíná: „Protož nepečujte o zítřek. Nedělejte si zítřkem zbytečné starosti, nebo zítřejší den pečovatí bude o své starosti. Dostít má den na svém trápení. (Mt 6,34) Vložte svůj život do mých rukou a následujte mne. Opravdovým následováním můžete pro své milé, na kterých vám záleží, udělat víc, než když se každý další den budete hroutit obavami o ně.“

V. Petr pochopil

Vše nasvědčuje tomu, že apoštol Petr Ježíšovu výzvu k bezpodmínečnému následování pochopil. Ze svědectví knihy Skutky apoštolů se dozvídáme, že sebeobětavé službě Bohu i bližním zasvětil celý svůj život. Podle staré křesťanské legendy zemřel stejně jako jeho Pán mučednickou smrtí ukřižováním. Údajně k tomu došlo za následujících okolností.

„Vyznavači Ježíše, který skutečně vystoupil na nebesa jako Boží Syn, byli odsuzováni k smrti. V ohradách římských círků čekaly hladové šelmy na další oběti císařské zvůle. Křesťané hynuli v zubech dravé zvěře, ale apoštol Petr s nimi nebyl. V noci tajně vyšel z města. Neodcházel rád, protože jeho místo bylo mezi římskými křesťany. Ale právě ti jej prosili, aby kvůli nim zachránil svůj život!“

Dlouho váhal, ale pak podlehl jejich naléhání. „Brzy se vrátím“, říkal si, ale necítil žádnou radost z probouzejícího se dne. Myslel na ty, kteří zůstali v Římě. Když v tom náhle spatřil proti sobě muže, který se pozvolna vynořoval z mlžného oparu. Petr poznal známý obličej. Zachvěl se. „Kam jdeš, Pane? zeptal se přerývaným hlasem. Poznal jej dobře. Kříž, který si muž přidržoval na shrbených zádech, vrhal přes cestu dlouhý stín.“ „Jdu do Říma, abych tam byl podruhé ukřižován.“ Zněla tichá odpověď.

Pán se na něj díval pokojným pohledem, který pronikal až do srdce. Znal jej, předobře jej znal! I zaplakal Petr jako tehdy, když Krista jali a on jej v úzkých třikrát zapřel v domě nejvyššího kněze. A v slzách se mu rozplynul obrys postavy nesoucí kříž. Slunce vyšlo z červánkového oparu a krajina vábila k cestě. Marně.

Apoštol Petr se vrátil tam, odkud vyšel. Zanedlouho jej dopadli a odsoudili. Protože nebyl římským občanem, který měl po vynesení nejvyššího rozsudku právo na smrt stětím, čekała jej smrt otroků, ukřižování. Prosil, aby kříž otočili a on visel hlavou dolů. „Nezasloužím si, abych umíral stejně, jako můj Pán“, šeptal. Bylo mu vyhověno.

Po nějaké době postavili římsští křesťané na místě setkání učedníka a jeho mistra malou kapličku. Dostala jméno podle Petrovy otázky: „Quo vadis, Domine?“ „Kam jdeš, Pane...?“